سرمقاله

چرا رأی می دهم؟

ادامه از صفحه ۱

ـ بدون مشارکت سیاسی، نظام سیاسی مردم سالار قوام و ثبات لازم را نخواهد داشت.

همچنین، تأثیر مشارکت در انسجام سیاسی، همدلی، همسویی و هماهنگی نهادها و مردم و سرانجام استحکام درونی نظام قابل توجه و بسیار بالاست.

مشارکت سیاسی جلوه های گوناگونی دارد از حضور در تظاهرات و تجمعات علنی گرفته تا فعالیت در فراخوان ها برای زلزله و حوادث طبیعی.

یکی از جلوه های بسیار عمیق مشارکت سیاسی، حضور اختیاری در میدان جنگ است که مردم ما در دوران دفاع مقدس در این امتحان مهم، نتایج بی سابقه و افتخار آمیزی را به ثبت رساندند.

حضور در انتخابات و پای صندوق های رای نیز یکی دیگر از مهمترین جلوه های مشارکت سیاسی است.

این نوع مشارکت، پرمعنی و دارای آثار و تبعات مهمی است که تحلیل گران و ناظران بین المللی تمرکز بالایی روی آن دارند خصوصاً" در کشوری مثل ایران.

در این باره نیز تا کنون مردم شریف ایران سربلند بوده و متوسط مشارکت مردم ایران در انتخابات های چهل و دوسال گذشته از متوسط جهانی بالاتر بوده است.

اکنون در آستانه سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری (و ششمین دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا) هستیم و مجدداً نگاه تیزبین تحلیل گران به ایران عزیز دوخته شده تا میزان مشارکت مردم را در این انتخابات ارزیابی و تحلیل کنند.

این ارزیابی ها و تحلیل ها بدون پی آمد نخواهد بود و نقش مستقیمی بر منافع ملی و امنیت ملی خواهد داشت.

مهمترین عاملی که تا الان تهدیدات سخت را از کشورمان دور کرده است همین مشارکت و حضور مردم در صحنه و خصوصاً انتخابات ها بوده است.

رهبر انقلاب نیز به این مساله تصریح کرده‌اند: مردم عزیز ما باید بدانند که حضور آنها در عرصه‌های مختلف، تعیین کننده است. تعیین کننده‌ی چه؟ تعیین کننده‌ی امنیّت ملّی. اگر مردم در صحنه حضور داشته باشند، کشور در امنیّت باقی خواهد ماند. اینکه شما می‌بینید دشمنهای پُرو و وقیح و گردن کلفت در مقابل جمهوری اسلامی از هر عمل سختی اجتناب میکنند، به‌خاطر حضور مردم است؛ میترسند، به‌معنای واقعی کلمه میترسند؛ اینها تحلیل نیست، اینکه عرض میکنم، واقعیّتی است که مستندهای آنها جزو مسلّمات است. وقتی ملّت حضور پیدا میکند، دشمنی که میخواهد با این نظام مبارزه بکند، مجبور میشود عقب بنشیند و تعرّض نکند؛ وقتی بین ملّت و نظام فاصله ایجاد شد و ملّت در صحنه حضور پیدا نکرد؛ آن‌وقت میتوانند هر کاری انجام بدهند؛ خیلی سخت هم نیست برایشان، همه‌جور میتوانند اقدام بکنند. کمااینکه در جاهای مختلف دنیا کرده‌اند. در ایران اسلامی دشمن نتوانسته کار کند، به‌خاطر حضور مردم

مهم‌ترین مظهر این حضور، انتخابات است.

منافع ملی ما نیز در گرو مشارکت در انتخابات است.

بتازگی روزنامه آمریکایی واشنگتن پست در مقاله‌ای به قلم جیسون رضائیان روزنامه نگار ایرانی آمریکایی، به کاخ سفید پیشنهاد کرد مذاکرات با ایران را تا بعد از انتخابات پیش رو به تعویق بیندازد.

وی دلیل این پیشنهاد را اینگونه ذکر می کند: پس از انتخابات ایران، احتمالاً واشنگتن ارزیابی دقیق‌تر و مطمئن‌تری» خواهد داشت و در موضع بهتری برای دادوستد امتیازات قرار می گیرد.

دقت کنید میزان داد وستد یا به عبارت روشنتر امتیازاتی که می خواهند بدهند یا بگیرند را به این انتخابات مربوط می داند.

طبیعتاً هر چه میزان مشارکت بالاتر باشد،استحکام درونی نظام و اعتبار و جایگاه بین المللی ایران افزون تر خواهد بود و در نتیجه نه تنها امتیاز کمتری می توانند بگیرند بلکه می شود امتیاز بیشتری از آنها گرفت و بالعکس

تأثیر مهم دیگر مشارکت در شکل گیری دولت قوی است.

در این انتخابات با هر میزان مشارکتی به هر حال رئیس جمهوری انتخاب و دولتی شکل خواهد گرفت.حال اگر رئیس جمهور منتخب و دولت وی از پشتوانه آراء بیشتری برخوردار باشد طبیعتاً اعتماد به نفس بالاتری خواهد داشت و با قدرت بیشتری تصمیم گیری خواهد کرد اما اگر دولتی با آراء پایین باشد،مخالفان او را دولت حداقلی خطاب خواهند کرد و تصمیم گیری او را با اختلال مواجه خواهند ساخت. اقتدار چنین دولتی هم در داخل و هم در صحنه بین الملل آسیب خواهد دیدلذا اگر ایران را قوی می خواهیم که می خواهیم دولتش باید قوی باشد و یکی از راه های قوی شدن دولت، پشتوانه مردمی بالای اوست.

بنابر این ما ۲۸ خرداد پای صندوق های رای حاضر خواهیم شد و با رای خود مناسب‌ترین رئیس جمهور را از بین نامزدهای موجود انتخاب خواهیم کرد تا علاوه بر انجام تکلیف شرعی و ملی خود و شکرگزاری نعمت امکان مشارکت ۱) ایران قوی داشته باشیم ۲) مجبور به دادن امتیاز به دشمن نشویم ۳) همدلی و همبستگی اجتماعی مان را تقویت کنیم و ۴) مانع تهدیدات سخت علیه کشورمان بشویم.

مهدی قضائلی
Alborz.payam@gmail.com

فرماندار کرج:

معدوم کردن آثار تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی ممنوع!

معاون استاندار البرز و فرماندار ویژه کرج گفت: معدوم کردن عکس و آثار تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی در زمان قانونی تبلیغات که در محل‌های مجاز الصاق یا نصب شده باشد، ممنوع است.

به گزارش پیام آشنا، غفور قاسم پور افزود: الصاق هر نوع آثار تبلیغاتی نامزدها بر روی علایم راهنمایی و رانندگی، تابلوهای بیمارستان ها، مدارس، موسسات آموزشی و تابلوها و معابر عمومی و دولتی ممنوع است.

وی ادامه داد: همچنین تبلیغ نمایندگان نامزدها که یا علیه هر یک از کاندیداها در شعب اخذ رای، تبلیغ علیه نامزدها و هرگونه هتک حرمت و حیثیت آنان، استفاده از هر نوع آثار تبلیغاتی نامزدها و طرفداران آنان اعم از کاغذی، پارچه ای، مقوایی، فلزی و آثار تبلیغاتی بیش از ۱۰۰ در ۷۰ سانتی متر ممنوع می باشد.

قاسم پور با در خواست از نامزدها برای اعلام مشخصات ستاد تبلیغاتی خود به فرمانداری کرج گفت: کمیته امحاء از شهر کرج در شهرهای اقماری حضور خواهند داشت و بدون جانبداری فرایند قانونی خود را انجام خواهند داد.

معاون استاندار البرز ادامه داد: جلسات نامزدها نیز باید در فضای باز و با رعایت پروتکل های بهداشتی باید برگزار شود؛ فضای هشت متر مربع بر هر فرد لازم بوده و جلسات نباید بیش از ۲ ساعت برگزار شود.

سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری وششمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا بیست و هشتم خرداد برگزار می شود.

اهدای ۱۰۰ سری جهیزیه به زوج های نیازمند البرز

معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته امداد البرز از اهدای ۱۰۰ سری جهیزیه به زوج های نیازمند و تحت پوشش این نهاد طی سال جاری خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، رضا لشینی گفت: با نقش آفرینی مراکز نیکوکاری البرز در ازدواج جوانان بیش از یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان جهزیه و کمک هزینه ازدواج برای نیازمند تهیه شده است.

وی با اشاره به اینکه مراکز نیکوکاری پایگاه‌های مردمی توسعه خیر و احسان در سطح استان هستند گفت: خدمات مراکز در حوزه ازدواج شامل ارائه جهیزیه به نورسوران خانواده‌های تحت حمایت، جهیزیه به دختران نیازمند خارج از حمایت امداد و هدیه ازدواج پسران است. وی خاطرنشان کرد: توسعه ابعاد اجتماعی امور خیر و احسان از جمله اهداف اصلی این نهاد است و نقش مهم مراکز نیکوکاری در رفع مشکلات معیشتی مددجویان و نیازمندان البرزی محسوس است. لشینی گفت: ارائه خدمات متنوع اجتماعی به محرومان، متناسب با نوع فعالیت هر مرکز نیکوکاری و همچنین ارائه خدمات در زمینه‌های مسکن، جهیزیه، درمان، اشتغال و اعطای سبد کالا به مددجویان و نیازمندان با استفاده از ظرفیت خیران و نیکوکاران مجموعه‌ای از فعالیت‌های خیر و احسان در این مراکز را تشکیل می‌دهد. معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته امداد البرز با تاکید بر اینکه ترغیب مردم به استفاده از روش‌های جدید شرکت در امور نیکوکاری در دستور کار کمیته امداد قرار دارد یادآور شد: مردم و خیران برای پرداخت صدقه و شرکت در امور نیکوکاری از طریق شماره تلفن ثابت ۳۵۵۷ ، تلفن همراه ۰۲۶-۲۶۳۵۵۷ و کد دستوری #۰۲۶*۸۸۷۷* استفاده کنند.

انتخابات

رسانه ها پیشتاز در شور انتخاباتی البرز

رسانه ها به عنوان رکن چهارم دموکراسی در کشور نقش ارزنده ای در ایجاد شور و نشاط اجتماعی دارند که در این بین خبرنگاران و اصحاب رسانه البرز در قالب چندوجهی مانند مکتوب، شنیداری ، دیداری و فضای مجازی البرز پیشتاز در شور انتخاباتی استان شده‌اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، در حالی به روزهای برگزاری یکی از بزرگ ترین آزمون های پیش روی ملت نزدیک می شویم که این روزها شهرها و محلات رنگ و بوی انتخاباتی به خود گرفته و هر کسی در توان و وسع خود در تلاش است تا سهم خود را در تعیین سرنوشت این مرز و بوم به خوبی ایفا نمایند.

از اصناف گرفته تا معلمان، بازاریان، دانش آموزان و حتی زنان خانه دار که همگی و همگی محفل دافع این روزهایشان انتخابات و از سوی دیگر انتخاب اصلح با هدف رفتن به سوی آینده‌ای توام با توسعه و پیشرفت برای ایرانی آباد هستند.

در این بین از مهم ترین اقشاری که می توان به جرات نام برد که از ماه های گذشته در تکاپو هستند تا با دعوت مردم به مشارکت در انتخابات، بیان دیدگاه‌ها نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی شهر و روستا و شفاف سازی واقعیت ها نقش خود را در این راه به خوبی ایفا نمایند اصحاب رسانه و مطبوعات هستند.

رسانه ها به عنوان رکن چهارم دموکراسی در پر تلاش ترین روزهای حیاتی سال ۱۴۰۰ به صورت جدی پای کار آمده اند تا بیان درستی ها و روشن سازی آنها، غبار زشتی ها را زدوده و آینده ای پر از امید را برای مردم ترسیم نمایند.

در بین استان های کشور، البرز سرزمین ایران کوچک یکی از استان های فعال در این عرصه است که جنب و جوش انتخاباتی طی یک ماه اخیر در آن به اوج خود رسیده جدا از بداخلاقی های انتخاباتی که در فضای مجازی و عمدتا توسط عده ای خبرنگار نما شاهد خودنمایی آن هستیم، اما به حق فعالان این عرصه با تمام توان پای کار آمده و عمده ترین هدف خود را در این راه فراهم کردن زمینه هایی برای حضور و مشارکت حداکثری مردم در انتخابات پیش روی می دانند.

از مجموع ۱۸۱ رسانه دارای مجوز که دفتر مرکزی آنها در استان البرز واقع شده، ۹۷ رسانه شامل هفت روزنامه، ۱۶ هفتنامه، پنج دوهفته نامه، ۲۵ ماهنامه، پنج دوماهنامه، ۳۴ فصلنامه و چهار دوفصلنامه به صورت چاپی منتشر می‌شود.

استان البرز همچنین دارای ۶۶ پایگاه خبری الکترونیک - برخط است و سه هفته نامه، ۶ ماهنامه، هفت فصلنامه و یک مورد ۲فصلنامه و یک مورد سالنامه الکترونیک - غیربرخط نیز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز فعالیت دارند.

با داشتن چنین ظرفیتی این استان در روزهای نزدیک به برگزاری انتخابات با شفاف سازی رسانه ای توانسته تا حد زیادی از حاشیه ها فاصله و هدف اصلی بر مشارکت حداکثری گذاشته شود.

مدیران رسانه ای و فعالان عرصه خبر این استان بر این باور هستند که نمی توان منکر مشکلات شد اما وجود مشکلات دلیلی بر نیامدن بر پای صندوق های رای نیست و تمام سعی ما به خصوص طی ماه های اخیر این بوده که با نشان دادن راه درست به مردم آنها را به مشارکت حداکثری فرابخوانیم.

عبدالرحمان کمالی سردبیر روزنامه البرز فردا در گفت وگویی با ایرنا گفت: انتخابات یکی از بزرگ ترین رویدادها است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی در کشور برگزار می شود که حضور مردم در این انتخابات موجب پشتوانه و استحکام دولت هایی بوده که با رای مردم در نظام مقدس جمهوری اسلامی فعالیت داشته اند.

وی اضافه کرد: اینکه مردم بتوانند در انتخابات شرکت و خودشان را به عنوان یکی از تاثیرگذاران در سرنوشت شان نشان بدهند موجب می شود تا دولت هایی که بر سر کار می آیند قدرت چانه زنی و مذاکره با دنیا را با پشتوانه ای بهتر داشته باشند.

کمالی با بیان اینکه مشارکت مردم در انتخابات موجب می شود که کشور به سمت رشد و پیشرفت برود عنوان کرد: امروز کشور در مرحله حساسی قرار دارد و تحت تحریم های شدید بین المللی است اما با این وجود مردم برای ادامه روند پیشرفت کشور که در سال های گذشته اتفاق افتاده و به تعبیر مقام معظم رهبری در گام دوم انقلاب هستیم رشد و تعالی کشور را به همراه خواهد داشت.

سردبیر روزنامه پیام آشنا نیز در این رابطه گفت: همگی به اهمیت شرکت در انتخابات به خوبی واقف هستند در این بین آن چیزی که با گذر زمان برای محقق شدن هر چه بیشتر آن بایستی تلاش کرد نهادینه کردن این مهم برای نسل های جوان به خصوص رای اولی ها است.

باهره حیدری افزود: در گذشته وقتی متولدان دهه های ۶۰ و ۷۰ به سن رای می رسیدند با ذوق و شوقی عجیب پا به عرصه می گذاشتند مساله مهمی که این روزها کمتر شاهد چنین ذوقی میان رای اولی ها هستیم.

وی با بیان اینکه این مساله حاصل کم توجهی نهادهای مربوطه است گفت: به همین منظور می طلبد که در سال های آتی و برای نسل های بعدی برنامه هایی مدون شود تا بلوغ سیاسی برای جوانان تعریف واهمیت حضور موثر در این عرصه برایشان به خوبی تبیین شود.

حیدری با اشاره به اهمیت شرکت در انتخابات پیش روی ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی شهر و روستا گفت: به هر ایرانی واجب است که بداند چرای رای می دهد و به چه کسی باید رای بدهد. در این بین از اهمیت انتخاب اصلح که بگذریم لازم است به اهمیت مدیریت شهرها که محل زندگی اکثرمان است نیز توجه داشته باشیم.

وی با بیان اینکه شوراهای شهر نقش مهم و موثری در تصمیم گیری ها برای شهر دارد گفت: این مساله خود به تنهایی کافی است تا افراد با دقت در انتخاب رای شورا را انتخاب کنند.

سید محمد ساداتی مدیر دفتر خبرگزاری تسنیم استان البرز نیز در این خصوص به ایرنا گفت: در خصوص انتخابات مساله ای که این روزها خیلی جلب توجه می کند، فضا سازی رسانه های وابسته به رژیم صهیونیستی و عربستان سعودی و دیگر کشورها است که تمام اخبار را به کنار گذاشته و بیشتر روی کردشان پرداختن به انتخابات ایران شده است.

وی اضافه کرد: تلاش می کنند تا از اقصی نقاط ایران و از طریق فضای مجازی یک سری کلیپ ها به صورت ساختگی و یا برش زده پیدا کرده و منتشر کنند و بسیار جالب است که این روزها چرا دلسوز ما شده اند.

ساداتی گفت: این وضعیت نشان می دهد که سرمایه گذاری با پول کلانی بـا این هدف که مشارکت مردم در این انتخابات کاهش داشته باشد از سوی این رسانه های وابسته در حال انجام است.

وی با بیان اینکه انتخابات برای رسانه های معاند با نظام و ملت ایران از اهمیت ویژه ای برخوردار است خاطر نشان کرد: در این بین برخی در فضای مجازی فضا سازی کرده و با برخی آمار غلط و سیاه نمایی در خصوص عملکرد برخی از نامزدهای ریاست جمهوری اقدام می کنند این در حالی است که مردم امروز آگاه تر شده و تحت تاثیر این فضاسازی ها قرار نمی گیرند.

ساداتی اظهار داشت: ما جوانان از یکوان و از کارگران مشخص می‌رویم. ما از جوانان از یکوان و از کارگران نمایندگانی در این لیست داریم. در انتخابات میان دوره مجلس خبرگان هم، ما از کاندیداهای مورد اتفاق جامعتین حمایت می‌کنیم. در انتخابات میان دوره مجلس هم ما از سردار کوثری حمایت می‌کنیم

رئیس ستاد انتخاباتی شورای وحدت تصریح کرد: شورای وحدت در شورای شهر استان‌ها دخالتی نمی‌کند و کار را به خود آن‌ها سپرده است. حجت‌الاسلام سعدی و آیت‌الله اعرافی دو کاندیدای جامعتین برای انتخابات مجلس خبرگان هستند و نفر سوم هم در چند روز آینده مشخص می‌شود. سردار طلایی در لیست شورای وحدت برای شورای شهر حضور دارد و با توجه به پیگیری‌های صورت گرفته مشکلاتی که برای او وجود آمده بود برطرف شد.

متکی در خصوص مواضع شورای وحدت در انتخابات پیش‌رو اذعان کرد: شورای وحدت از ماه‌ها قبل به عنوان اولین مجموعه سیاسی، آیت‌الله رئیسی را به عنوان کاندیدای اصلح مطرح کرد.

سخنگوی شورای وحدت اصولگرایان گفت: با توجه به آخرین صحبتی که با حداد عادل داشتم لیست واحدی از طرف شورای وحدت و شورای ائتلاف برای انتخابات شوراها منتشر نخواهد شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، منوچهر متکی در نشست خبری درباره شرایط انتخابات پیش رو گفت: مردم مجدداً در دولت نهم به آینده امیدوار شدند. امروز مردم ما ناراحت و خواهان تغییر هستند. مردم در اوج فساد و پلشتی و حرام‌خواری، پاکدستی را طلب می کنند. آیت‌الله رئیسی به‌دلیل ساده زیستی و پاکدستی‌اش مطلوب مردم است.

وی افزود: رئیسی از گذشته تاکنون تغییری نکرده و کماکان روحیات عدالت‌خواهانه و ضد فساد خود را حفظ کرده است. شورای وحدت از ابتدا از آیت‌الله رئیسی حمایت کرد و به او باور داشت. ما از اول تاکید داشتیم که گزینه قطعی ما رئیسی است ولی عده‌ای به دروغ می گفتند ما به دنبال حمایت از لاریجانی هستیم. حمایتی که هم‌اکنون از رئیسی شکل گرفته است. حمایت از پاکدستی در دولت است.

متکی در خصوص لیست شورای شهر منتشر شده توسط شورای وحدت اصولگرایان گفت: ما به دنبال این بودیم که لیست مشترکی با شورای ائتلاف تشکیل دهیم ولی این اتفاق نیفتاد. متاسفانه هم‌اکنون ما با دو لیست به استقبال انتخابات می‌رویم. ما از جوانان از یکوان و از کارگران نمایندگانی در این لیست داریم. در انتخابات میان دوره مجلس خبرگان هم، ما از کاندیداهای مورد اتفاق جامعتین حمایت می‌کنیم. در انتخابات میان دوره مجلس هم ما از سردار کوثری حمایت می‌کنیم.

رئیس ستاد انتخاباتی شورای وحدت تصریح کرد: شورای وحدت در شورای شهر استان‌ها دخالتی نمی‌کند و کار را به خود آن‌ها سپرده است. حجت‌الاسلام سعدی و آیت‌الله اعرافی دو کاندیدای جامعتین برای انتخابات مجلس خبرگان هستند و نفر سوم هم در چند روز آینده مشخص می‌شود. سردار طلایی در لیست شورای وحدت برای شورای شهر حضور دارد و با توجه به پیگیری‌های صورت گرفته مشکلاتی که برای او وجود آمده بود برطرف شد.

متکی در خصوص مواضع شورای وحدت در انتخابات پیش‌رو اذعان کرد: شورای وحدت از ماه‌ها قبل به عنوان اولین مجموعه سیاسی، آیت‌الله رئیسی را به عنوان کاندیدای اصلح مطرح کرد.

شورای «وحدت» و «ائتلاف» لیست مشترک نخواهند داشت

یادداشت

تجربه نظرسنجی تلفنی

امواج سهمگین دوره کرونازده در ایران، بیشتر از آنچه در ابتدا نمود داشت، به مشاغل آسیب رساند. اما یکی از مشاغلی که به آن آسیب جدی اما خاموش وارد شد، صنعت نظرسنجی در ایران بود. به‌طور ویژه به دلیل آنکه پرسشگران در رویارویی مستقیم با مردم قرار دارند، امکان ابتلا و انتشار بیشتر این بیماری را نیز دارند.

البته برخی موسسات نظرسنجی، به غیر از شیوه مرسوم از همان روزهای نخستین همه‌گیری کرونا با شیوه تلفنی، به فعالیت خویش پرداختند و به نظرسنجی‌های چهره به چهره کمتر توجه کردند.

سابقه اجرای این روش نشان می‌دهد حدود چهار دهه قبل محققان علوم اجتماعی در دنیا دقت مصاحبه‌های تلفنی را زیر سؤال می‌بردند و در بعضی موارد هشدار می‌دادند که باید به کل از مصاحبه‌های تلفنی اجتناب کرد. از جمله وامان دیلمان، به‌عنوان رئیس «انجمن تحقیقات افکار عمومی آمریکا» در نطق ۲۰۰۲ خود، موسسه مطالعاتی «ایجست اینترانس» را به‌دلیل فرا نگرفتن درس‌های نظرسنجی و انجام مصاحبه‌های تلفنی، مورد انتقاد و اتهام قرار داد. اما کمتر از یک دهه بعد، دیلمان مشاهده کرد نظرسنجی‌های تلفنی از وضعیت به رسمیت شناخته نشده به روشی مورد قبول برای گردآوری اطلاعات تبدیل شده است. تجربه آبشاخته علمی اثبات می‌کرد که از این روش نیز به شیوه خاص خود، می‌توان استفاده کرد. هم‌اکنون بسیاری از موسسات نظرسنجی معروف و معتبر در دنیا با این روش فعالیت می‌کنند و دقت‌های خویش را در مقایسه با سایر روش‌های گردآوری اطلاعات می‌سنجند.

به‌عنوان نمونه موسسه مطالعاتی پیو (pew) به صورت مستمر و با دقت بالا از این روش استفاده می‌کند. جالب اینجاست که با توجه به افزایش استفاده از تلفن همراه این موسسه از پیمایش دوچهی استفاده می‌کند. بطوری که در طرح نمونه‌گیری ۸۰ درصد پاسخگویان تلفن‌همراه و ۲۰ درصد تلفن ثابت داشته‌اند.

استفاده از شیوه نظرسنجی تلفنی در ایران ابتکار جدید و تازه‌ای نیست و سال‌هاست که در کنار گردآوری اطلاعات از در منازل از یک سو، مصاحبه حضوری در میادین و معابر از سویی دیگر، مورد استفاده قرار می‌گیرد. سال‌هاست که برخی موسسات نظرسنجی، تمام یا بخشی از ظرفیت خود را به گردآوری اطلاعات با این روش اختصاص داده‌اند. البته اعتبار گردآوری اطلاعات در ایران همواره در فضاهای رسانه‌ای و سیاسی و سیاستی، محل مناقشه جدی بوده است و مناقشه، محافل علمی و دانشگاهی ایرانی، کمتر به آن پرداخته‌اند. با توجه به استفاده موسسات نظرسنجی از روش تلفنی در یک سال گذشته، این روش نیز مورد توجه محافل رسانه‌ای بوده است.

در چند دوره اخیر، با داغ شدن بازار نظرسنجی‌ها، شبه‌موسسه‌های نظرسنجی نیز که وابسته به مراکز غیرتخصصی نظرسنجی هستند، اقدام به استفاده از این شیوه بظاهر سهل و کم‌هزینه کرده‌اند. از این جهت مشاهده می‌شود نتایج به‌دست آمده از یک موضوع واحد، با روشی واحد در مقطع زمانی واحد؛ متفاوت از یکدیگر و غالباً دور از واقعیت به‌دست می‌آید.

علاوه بر روش‌های مرسوم، روش‌های دیگری نیز برای گردآوری اطلاعات وجود داشته یا دارد. به‌عنوان نمونه نظرسنجی در فضاهای مجازی و تحت وب رشد چشم‌گیری یافته که با توجه به عدم رعایت «قانون طلایی تعمیم» نمی‌توان به آنها اعتنا کرد. در برخی کشورها در فضای مجازی از «روبات نظرسنجی» (Robopoll) در شبکه‌های اجتماعی هم استفاده می‌شود. یا در ایالات‌متحده آمریکا، نظرسنجی از طریق شبکه واتس‌اپ (Voliz - Poll on WhatsApp) به‌ویژه در انتخابات اخیر انجام می‌شد. بازخوردهای خوبی هم در این زمینه وجود داشت که به‌دلیل ضریب بالای نفوذ این شبکه بوده است. در این زمینه‌ها هم تجربیات اندکی در ایران وجود دارد که در جای خود قابل طرح و بررسی است. همچنین شیوه استفاده از پست نیز در گذشته وجود داشته و ظاهرا در برخی نقاط دنیا نیز همچنان محل توجه است.

از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ پروژه‌ای را آغاز کردم که سه روش مهم گردآوری اطلاعات در ایران را اعتباریابی کند. در این خصوص تصمیم گرفته شد، پرسشنامه‌ای یکسان، حاوی سؤالات حساس، نیمه حساس و غیرحساس طراحی شود. همین‌طور در هر پژوهش، پرسشگران ثابتی به کار گرفته شدند. مقرر شد هر سه مدل رجوع به در منازل، حضور در میادین و معابر و نظرسنجی تلفنی، در یک فاصله زمانی ثابت و مشخص اجرا شود. همچنین در هر سه روش محدوده‌های جغرافیایی مشخص و بسیار نزدیک به یکدیگر انتخاب شدند.

با بررسی نتایج و ارزیابی آن توسط آزمون‌های آماری، بیشترین میزان تفاوت در یافته‌های دو روش گردآوری اطلاعات به صورت تلفنی با حضور در میادین و معابر و در منازل با نظرسنجی تلفنی بوده است. یافته‌های مورد اول پژوهش، به خوبی نشان داد: نظرسنجی تلفنی با بی‌اعتمادی بالای پاسخگویان روبه‌روست و برای سؤالات حساس از جمله سنجش فرهنگ سیاسی و رفتار انتخاباتی، به‌عنوان اولویت نباید در نظر گرفته شود. همین تجربه در دوموج دیگر پژوهش نیز تکرار شد. البته برای موضوعاتی غیرحساس از جمله مصرف فرهنگی یا موضوعات خاص مثل رضایت‌سنجی از محصول یا خدمتی مشخص، نظرسنجی‌های تلفنی قابل اتکا هستند.

در این میان همچنان به معیاری برای سنجش اعتبار نیاز بود تا ابهامات روشی برطرف شود و ملاکی برای رد و تایید به صورت علمی باشد. کارزار انتخابات ۱۳۹۶ زمان مناسبی بود تا سه روش همزمان آزموده شود. در آن دوره شش موج نظرسنجی طراحی شد که به صورت همزمان، به دو صورت به گردآوری اطلاعات پرداخت. چراکه علاوه بر تخمین پیش از وقوع حادثه می‌توان میزان تحقق تخمین را محاسبه کرد. همچنین میان روش‌ها مقایسه انجام داد.

به‌طور مثال روند صعودی مشارکت قابل مشاهده بود، اما با نظرسنجی در میدان، متفاوت بود. مطالعات حاکی از آن بود که نظرسنجی‌های تلفنی با موضوع انتخابات ریاست‌جمهوری که سؤالات حساس را مورد پرسش قرار می‌دهند، نمایان کننده روند کلی حرکت افکار عمومی هستند، اما به صورت جزئی نمی‌توان به آن تکیه داشت.

افزون بر آنچه گذشت و نتایج به‌دست آمده، چالش‌هایی جدی برای نظرسنجی‌های تلفنی در ایران وجود داشت که احتمالاً همچنان نیز وجود دارد. چالش نخست که در دو روش دیگر نیز وجود دارد، به‌عنوان «بی‌پاسخی» یا «عدم همکاری» شناخته می‌شود. یعنی پاسخگو تمایلی به همکاری ندارد یا به هر دلیلی تلفن را پاسخ نمی‌دهد. چالش دیگر نیز «قشر پوشش» بود. همچنان برای ما مهم بود که برای نظرسنجی تلفنی، چه حجم نمونه‌ای، مکفی و معرف جامعه ایرانی است.

نظرسنجی تلفنی در سایر کشورها نیز با نگاه و توجه خاص انجام می‌پذیرد. حال که موسسات نظرسنجی در ایران به‌خاطر شیوع بیماری کرونا، امکان نظرسنجی حضوری را کمتر از گذشته دارند، مناسب بود با انتشار نتایج، متناسب با زبان مردم و نیز در نظر گرفتن و اعلام حاشیه خطای احتمالی اقدام به انتشار کنند.

همچنین در کنار هم قرار دادن یافته‌های دو روش گردآوری اطلاعات نیز محل ابراد و اشکال است. در مجموع می‌توان توصیه کرد همچنان با موضع اعتباریابی میان روش‌های گردآوری اطلاعات، نظرسنجی‌های تلفنی ادامه یابد، اما بیشتر به نظرسنجی‌های میدانی تکیه و توجه شود. بی‌تردید به هر میزان به ظرایف علمی توجه بیشتری شود، نتایج دقیق‌تری از موسسه‌های نظرسنجی خواهیم داشت.

محمد آقاسی
جامعه‌شناس و پژوهشگر حوزه افکار عمومی
Alborz.payam@gmail.com